

ΕΝΟΤΗΤΑ 6^Η

Ταξίδι στο διάστημα

2. ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ (σελ. 106)

2.1α. Κείμενο για επεξεργασία, σελ. 107 (Ενδεικτική απάντηση)

Ο Τζέιμς Νιούμαν αναφέρει πως η αίσθηση του σώματος που αιωρείται στο κενό είναι συναρπαστική. Δηλαδή το να ίπταται κανείς σε συνθήκες έλλειψης βαρύτητας. Επισημαίνει μάλιστα ότι η αίσθηση αυτή είναι το ίδιο μαγευτική με τη θέα της Γης από το Διάστημα.

2.1β. Κείμενο για επεξεργασία, σελ. 107 (Ενδεικτική απάντηση)

Ο Τζέιμς Νιούμαν πιστεύει πως υπάρχει ζωή κι αλλού, εκτός από τη γη. Το σύμπαν είναι τόσο μεγάλο, τα αστέρια και οι γαλαξίες τόσο πολλοί, που οι πιθανότητες να υπάρχει κάτι αντίστοιχο με τον Ήλιο και την Γη είναι πάρα πολλές.

2.2. Κείμενο για επεξεργασία, σελ. 108 (Ενδεικτική απάντηση)

Λ – Σ – Λ – Λ – Λ – Λ

2.3. Κείμενο για επεξεργασία, σελ. 108 (Ενδεικτική απάντηση)

- α. απουσίας
- β. έχει συμμετάσχει
- γ. συνεχίζουν
- δ. παρουσία
- ε. ταιριαστή

2.4. Κείμενο για επεξεργασία, σελ. 108 (Ενδεικτική απάντηση)

- Πώς αισθανθήκατε την πρώτη φορά που επισκεφθήκατε το Διάστημα;
- Φοβηθήκατε ποτέ ότι δεν θα καταφέρετε να ολοκληρώσετε την αποστολή σας;
- Συναντήσατε ποτέ κάποια διαφορετική μορφή ζωής στα ταξίδια σας;
- Τι θυμάστε περισσότερο από τα ταξίδια σας;
- Σας λείπει το Διάστημα από τότε που «κρεμάσατε τη στολή του αστροναύτη»;

3. ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ (σελ. 108)

Τα ρήματα (σελ.108)

3.1. Τα ρήματα, σελ.108

διαμορφώνουμε: Ρήμα, ενεργητικής φωνής, α' συζυγίας, οριστικής έγκλισης, χρόνου ενεστώτα, αριθμού πληθυντικού, α' προσώπου του ρήματος διαμορφώνω

φύγε: Ρήμα, ενεργητικής φωνής, α' συζυγίας, προστακτικής έγκλισης, χρόνου αορίστου, αριθμού ενικού, β' προσώπου του ρήματος φεύγω

θα έχουμε μαγειρέψει: Ρήμα, ενεργητικής φωνής, α' συζυγίας, οριστικής έγκλισης, χρόνου συντελεσμένου μέλλοντα, αριθμού πληθυντικού, α' προσώπου του ρήματος μαγειρεύω

να μείνετε: Ρήμα, ενεργητικής φωνής, α' συζυγίας, υποτακτικής έγκλισης, χρόνου αορίστου, αριθμού πληθυντικού, β' προσώπου του ρήματος μένω

ντυθείτε: Ρήμα, παθητικής φωνής, α' συζυγίας, προστακτικής έγκλισης, χρόνου αορίστου, αριθμού πληθυντικού, β' προσώπου του ρήματος ντύνομαι

να σκέφτεστε: Ρήμα, παθητικής φωνής, α' συζυγίας, υποτακτικής έγκλισης, χρόνου ενεστώτα, αριθμού πληθυντικού, β' προσώπου του ρήματος σκέφτομαι

θα παρακολουθούμαστε: Ρήμα, παθητικής φωνής, β' συζυγίας, οριστικής έγκλισης, χρόνου εξακολουθητικού μέλλοντα, αριθμού πληθυντικού, α' προσώπου του ρήματος παρακολουθούμαι

να ρωτάω: Ρήμα, ενεργητικής φωνής, β' συζυγίας, υποτακτικής έγκλισης, χρόνου ενεστώτα, αριθμού ενικού, α' προσώπου του ρήματος ρωτάω-ώ

να προσποιείστε: Ρήμα, παθητικής φωνής, β' συζυγίας, υποτακτικής έγκλισης, χρόνου ενεστώτα, αριθμού πληθυντικού, β' προσώπου του ρήματος προσποιούμαι

3.2. Τα ρήματα, σελ.108

μαθαίνου**με**, Αναφέρε**ται**, παρουσιάζε**ται**, βρίσκε**τε**, Νομίζε**τε**

3.3. Τα ρήματα, σελ.109

α. Κρατιόμαστ**ε**, πέσου**με**

β. καταστρέφε**ται**, πετά**με**

γ. αποβάλλε**ται**

δ. Εύχο**μαι**, πά**με**

ε. Γυμνάζο**μαι**

στ. επιτρέπε**ται**

ζ. πλένο**μαι**, πλένο**με**

η. γράφε**σαι**, γράφε**τε**

θ. κρύβο**μαι**, κρύβο**με**

ι. κόβε**σαι**, κόβε**τε**

3.4. Τα ρήματα, σελ.109

α. ενεργητική

β. παθητική

γ. παθητική

δ. παθητική – ενεργητική

- ε. ενεργητική - ενεργητική
στ. παθητική – παθητική – ενεργητική
ζ. ενεργητική – ενεργητική
η. παθητική
θ. ενεργητική
ι. ενεργητική

Σχηματίζουν μόνο ενεργητική φωνή	Σχηματίζουν μόνο παθητική φωνή	Σχηματίζουν και τις δύο φωνές
ταξίδεψε	δεν είχαμε φοβηθεί	παραξενεύονταν
συμφώνησαν	χρειάστηκα	έδωσες
δεν μένω	γίνεται	πες
	προηγείσαι	έμαθες
		να στενοχωριέσαι
		βλέπεις
		έλεγξαν
		ανυψώνει

3.5. Τα ρήματα, σελ.110

Παθητική φωνή
πείθεσαι
στολιστήκαμε
κρατιούνται
είχαν τηλεφωνηθεί
διορθώνεστε
φρουρείται
τραγουδήθηκαν
θα τιμηθούμε
έχουμε στηριχθεί
θα έχετε μολυνθεί

3.6. Τα ρήματα, σελ.110

Ενεργητική φωνή		Παθητική φωνή	
α' συζυγία	β' συζυγία	α' συζυγία	β' συζυγία
ζηλεύω	πονούσαν	έχετε κρυφτεί	κρατήθηκε
φροντίζετε	ξεχνώ	πληρώνεστε	θυμούμαι
πλάθετε	χτυπούσαν		
δείχνω	θα νικήσουμε		
είχαμε διαλέξει	τρυπώ		
	θα κεντάτε		

	αντιπαθείτε		
--	-------------	--	--

3.7. Τα ρήματα, σελ.111

- α. προσέφερε, προσέφερε, είχε προσφέρει
- β. δε λύνονταν, δε λύθηκαν, δεν είχαν λυθεί
- γ. δεν προσκαλούνταν, δεν προσκλήθηκε, δεν είχε προσκληθεί
- δ. αποφασιζόταν, αποφασίστηκε, είχε αποφασιστεί
- ε. επεκτεινόταν, επεκτάθηκε, είχε επεκταθεί
- στ. υπήρχε, υπήρξε, είχε υπάρξει

3.8. Τα ρήματα, σελ.111

- α. αιτιολογείτε, γίνεστε
- β. κάθονταν, θυμούνταν
- γ. Γκρεμίσαμε
- δ. Θα στενοχωρηθείτε
- ε. είχατε επικοινωνήσει, είχα πληροφορήσει
- στ. προσποιούνταν
- ζ. σκεφτόμασταν, προσευχόμασταν
- η. απαντήσατε
- θ. στερείται
- ι. απολογούνταν

3.9. Τα ρήματα, σελ.112

Ενεστώτας	θρηνείς	βαραίνουμε	αρχίζω
Παρατατικός	θρηνούσες	βαραίναμε	αρχίζα
Αόριστος	θρήνησες	βαρύναμε	αρχισα
Εξακ.Μέλλοντας	θα θρηνείς	θα βαραίνουμε	θα αρχίζω
Συνοπτ.Μέλλοντας	θα θρηνήσεις	θα βαρύνουμε	θα αρχίσω
Παρακείμενος	έχεις θρηνήσει	έχουμε βαρύνει	έχω αρχίσει
Υπερσυντέλικος	είχες θρηνήσει	είχαμε βαρύνει	είχα αρχίσει
Συντελ.Μέλλοντας	θα έχεις θρηνήσει	θα έχουμε βαρύνει	θα έχω αρχίσει
Ενεστώτας	μολύνεστε	αφαιρούνται	γελιέται
Παρατατικός	μολυνόσασταν	αφαιρούνταν	γελιόταν
Αόριστος	μολυνθήκατε	αφαιρέθηκαν	γελάστηκε

Εξακ.Μέλλοντας	θα μολύνεστε	θα αφαιρούνται	θα γελιέται
Συνοπτ.Μέλλοντας	θα μολυνθείτε	θα αφαιρεθούν	θα γελαστεί
Παρακείμενος	έχετε μολυνθεί	έχουν αφαιρεθεί	έχει γελαστεί
Υπερσυντέλικος	είχατε μολυνθεί	είχαν αφαιρεθεί	είχε γελαστεί
Συντελ.Μέλλοντας	θα έχετε μολυνθεί	θα έχουν αφαιρεθεί	θα έχει γελαστεί

3.10. Τα ρήματα, σελ.112

- α. παρελθόν / συντελεσμένο
- β. μέλλον / συνοπτικό
- γ. παρόν / συντελεσμένο
- δ. μέλλον / εξακολουθητικό ή μη συνοπτικό
- ε. μέλλον / συντελεσμένο
- στ. παρελθόν / συνοπτικό
- ζ. μέλλον / εξακολουθητικό ή μη συνοπτικό
- η. παρελθόν / συνοπτικό
- θ. παρόν / συντελεσμένο
- ι. παρελθόν / συντελεσμένο

3.11. Τα ρήματα, σελ.113

- α. προστακτική – αόριστος / οριστική – ενεστώτας
- β. προστακτική – αόριστος / οριστική – ενεστώτας
- γ. οριστική – παρατατικός
- δ. οριστική – αόριστος
- ε. υποτακτική – ενεστώτας
- στ. προστακτική – αόριστος / οριστική – συνοπτ. μέλλοντας
- ζ. υποτακτική - αόριστος
- η. οριστική - αόριστος
- θ. υποτακτική - αόριστος
- ι. υποτακτική - αόριστος

3.12. Τα ρήματα, σελ.113

α. προτροπή	στ. ευχή
β. προσταγή / απαγόρευση	ζ. παραχώρηση
γ. το ενδεχόμενο	η. το επιθυμητό
δ. παράκληση	θ. απορία
ε. το δυνατό	ι. έκπληξη

3.13. Τα ρήματα, σελ.114

- **Υποτακτική** → Να μαγειρέψεις το φαγητό προσεκτικά.
Προστακτική → Μαγείρευε το φαγητό προσεκτικά.
- **Υποτακτική** → Να κολλάτε τις πούλιες στο χαρτόνι.
Προστακτική → Κολλάτε τις πούλιες στο χαρτόνι.
- **Υποτακτική** → Να ακουμπάς το παλτό σου στην καρέκλα.
Προστακτική → Ακούμπα το παλτό σου στην καρέκλα.
- **Υποτακτική** → Να ντυθείτε με ζεστά ρούχα.
Προστακτική → Ντυθείτε με ζεστά ρούχα.
- **Υποτακτική** → Να γνωριστείτε στο πάρτι.
Προστακτική → Γνωριστείτε στο πάρτι.
- **Υποτακτική** → Να αντιγράψετε την άσκηση.
Προστακτική → Αντιγράψτε την άσκηση.

3.14. Τα ρήματα, σελ.114

Εξακολουθητική Προστακτική		Συνοπτική Προστακτική	
ντύνε	ντύνετε	ντύσε	ντύστε
παρουσίαζε	παρουσιάζετε	παρουσίασε	παρουσιάστε
πέφτε	πέφτετε	πέσε	πέσετε
σώνε	σώνετε	σώσε	σώστε
-	-	δέσου	δεθείτε
-	-	παρουσιάσου	παρουσιαστείτε
-	-	βασανίσου	βασανιστείτε
-	-	ζεστάσου	ζεσταθείτε
-	-	συναντήσου	συναντηθείτε

3.15. Τα ρήματα, σελ.115

δανείστε
αθροίστε
μυρίστε
δείξτε
μπήξτε

θερίστε
συγχύστε
χτίστε
σκουπίστε
χτυπήστε

ακολουθήστε
δακρύστε
παρατηρήστε
τηλεφωνήστε
φιλήστε

3.16. Τα ρήματα, σελ.115

- α. Φροντίζετε, να ενημερωθείτε
- β. Μελετήστε, ακολουθήστε, τηρήστε

- γ. Περιορίστε, Προσπαθήστε, να ωφεληθείτε, να επωφελείστε
 δ. Ψηλαφήστε, εντοπίστε
 ε. Χτυπήστε, Βεβαιωθείτε
 στ. Αγνοήστε
 ζ. Αιτιολογήστε
 η. Μετακομίστε, Μην πτοείστε, Αντικρίστε

3.17. Τα ρήματα, σελ.115

ίδρυσε – ιδρύστε	κρατήσου – κρατηθείτε
ανάστησε – αναστήστε	πλύσου – πλυθείτε
θεώρησε – θεωρήστε	βιάσου – βιαστείτε
θέλησε – θελήστε	χάσου – χαθείτε
δες – δείτε	στηρίξου – στηριχτείτε
πάρε – πάρτε	δανείσου – δανειστείτε
βρες – βρείτε	στάσου – σταθείτε
πες – πείτε	αρνήσου – αρνηθείτε
έλα – ελάτε	οπλίσου – οπλιστείτε

3.18. Τα ρήματα, σελ.116

Οριστική Αορίστου	Υποτακτική Αορίστου	Προστακτική Αορίστου
αντέγραψες	να αντιγράψεις	αντίγραψε
ανέλυσες	να αναλύσεις	ανάλυσε
απέσπασες	να αποσπάσεις	απόσπασε
επανέλαβες	να επαναλάβεις	επανάλαβε
κατέγραψες	να καταγράψεις	κατάγραψε
εξέφρασες	να εκφράσεις	έκφρασε
επέστρεψες	να επιστρέψεις	επίστρεψε
διέταξες	να διατάξεις	διάταξε
ανέβαλες	να αναβάλεις	ανάβαλε
μετέτρεψες	να μετατρέψεις	μετάτρεψε
απέβαλες	να αποβάλεις	απόβαλε
διέκοψες	να διακόψεις	διάκοψε
ενέκρινες	να εγκρίνεις	έγκρινε

3.19. Τα ρήματα, σελ.116

- α. Του υποδείξαμε τη λύση του προβλήματος.
 β. Διακόψαμε απότομα τη συζήτησή μας.
 γ. Δεν εκθέσαμε ακόμα τη γνώμη μας.
 δ. Εκφράσατε την αγανάκτησή σας.
 ε. Δυστυχώς εσείς δεν εγκρίνατε την απόφασή μου.
 στ. Προσφέραμε πολλά στα παιδιά μας.
 ζ. Του αναθέσαμε ένα δύσκολο έργο.

η. Συγγράψατε ένα υπέροχο βιβλίο!

3.20. Τα ρήματα, σελ.116

παρήγγειλε → παράγγειλε
διέλυσέ → διάλυσέ
ανέλαβε → ανάλαβε
ανέβαλε → ανάβαλε
υπέδειξε → υπόδειξε
διέγραψε → διάγραψε
απέφυγε → απόφυγε
επέλεξε → επίλεξε
ανέμεινε → ανάμεινε

3.21. Τα ρήματα, σελ.117

παρασύρθηκαν → Παθητική διάθεση
Δεν ενδιαφέρεσαι → Ενεργητική διάθεση
Διψάω → Ουδέτερη διάθεση
Τηλεφωνιούνται → Μέση διάθεση
Ξεριζώθηκαν → Παθητική διάθεση
Εργάζεται → Ενεργητική διάθεση
Στενοχωρήθηκα → Παθητική διάθεση
Κάθονται → Ουδέτερη διάθεση
Κατέβαινε → Ενεργητική διάθεση
Αδιαφορούσε → Ουδέτερη διάθεση
πουλιέται → Παθητική διάθεση
χτενίζεσαι → Παθητική διάθεση
Βάφτηκες → Μέση διάθεση
έλιωσε → Παθητική διάθεση
ντύνεται → Μέση διάθεση

3.22. Τα ρήματα, σελ.117

α. Παθητική φωνή – Μέση διάθεση
β. Παθητική φωνή – Μέση διάθεση
γ. Ενεργητική φωνή – Ενεργητική διάθεση
δ. Ενεργητική φωνή – Παθητική διάθεση
ε. Παθητική φωνή – Παθητική διάθεση
στ. Παθητική φωνή – Παθητική διάθεση
ζ. Παθητική φωνή – Μέση διάθεση
η. Παθητική φωνή – Μέση διάθεση
θ. Ενεργητική φωνή – Παθητική διάθεση
ι. Ενεργητική φωνή – Ενεργητική διάθεση

4. ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ (σελ.118)

4.1. Ασκήσεις λεξιλογίου, σελ.118 (Ενδεικτική απάντηση)

Συνώνυμα	Αντώνυμα
βρίσκεται	-
επιδοκιμάζω	αποδοκιμάζω
εισέρχομαι	απομακρύνομαι
αποκαλύπτω	αποκρύπτω
εκδηλώνω	αποσιωπώ
συγκρατώ	επικροτώ
απασχολώ	αδιαφορώ
δυναμώνω	εξασθενίζω
επηρεάζω	απέχω
φροντίζω	παραμελώ
επιβουλεύομαι	συγχαίρω
γυρεύω	δίνω
προπορεύομαι	έπομαι
προσβάλλω	τιμώ
οργίζομαι	ηρεμώ

4.2. Ασκήσεις λεξιλογίου, σελ.118

- α. ενδιαφέρει
- β. ενέκρινε
- γ. επιδρά
- δ. εισέβαλε
- ε. ζήτησε
- στ. ηγείται
- ζ. εκμυστηρεύτηκε
- η. θυμώνει
- θ. εκφράζει
- ι. ελέγχουμε

4.3. Ασκήσεις λεξιλογίου, σελ.119 (Ενδεικτική απάντηση)

Η πρωινή δίκη ήταν επεισοδιακή! Ένα μάρτυρας κατηγορίας **εισέβαλε** στην αίθουσα **ζητώντας** να καταθέσει. Ο πρόεδρος, ο οποίος **ηγούνταν** του δικαστηρίου, **θύμωσε** και δεν **ενέκρινε** το αίτημά του. Ωστόσο, το κοινό που παρακολουθούσε τις εξελίξεις φώναζε επίμονα πως τους **ενδιέφερε** να ακούσουν τι είχε να πει ο μάρτυρας, κι έτσι ο πρόεδρος υποχώρησε.

5. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ (σελ.119)

Περίληψη κειμένου

(Ενδεικτική απάντηση)

Όταν ο κυβερνήτης Βήτα Τρία του αστρόπλοιου επέστρεψε από την αποστολή του στη Γη, οι κάτοικοι του πλανήτη Άστρον, συγκεντρώθηκαν για να ενημερωθούν για όσα είχε συλλέξει. Εκείνος τους ενημέρωσε ότι η Γη έφτασε στο τελευταίο στάδιο του τεχνολογικού εξοπλισμού, καθώς οι γήινοι σε σύντομο χρονικό διάστημα σημείωσαν τεράστια τεχνική και επιστημονική πρόοδο. Έδωσε, επίσης, αρκετά στοιχεία για τη ζωή στη Γη, η οποία κυριεύεται από μηχανές. Όπως φαίνεται οι γήινοι σύντομα θα επιχειρήσουν να μεταφέρουν τον πολιτισμό τους στο διάστημα με πυρηνικούς πυραύλους απειλώντας άλλους πολιτισμούς του σύμπαντος. Γι' αυτό οι κάτοικοι του Άστρον συμφώνησαν να εξουδετερωθεί στη Γη κάθε είδος ηλεκτρισμού, ώστε οι Γήινοι να αρχίσουν να ζουν απλά και χωρίς αλαζονεία, όπως παλιά, πριν την τεχνολογική πρόοδο.

(120 λέξεις)